Opruimen / vegen

Handmatig afvoeren van vrijkomende materialen, meestal met een schop en een kruiwagen naar een in de nabijheid opgestelde container. Grotere delen worden wel gesleept. Op grotere projecten wordt soms materieel ingezet zoals een shovel of een bobcat. Ook dan wordt een deel van het opruimwerk handmatig uitgevoerd.

De belangrijkste risico's bij het opruimwerk zijn:

- Fysieke belasting
- Gevaarlijke stoffen
- Lawaai
- Onveiligheid

Fysieke belasting

Het handmatig opruimen van puin en afvalmaterialen is fysiek belastend. Vrijkomende materialen worden door de werknemer getild en gedragen. Het gewicht van deze materialen kan sterk variëren van een paar kg tot meer dan 25 kg. Tijdens het rijden met een volle kruiwagen worden duw- en trekkrachten geleverd. Bij een volle kruiwagen is dit gemiddeld 15 kgf.

Te nemen maatregelen:

Bronmaatregelen

- Het werk zoveel mogelijk machinaal uitvoeren (met bijvoorbeeld bobcat of vergelijkbaar materieel).
- Motorkruiwagen.
- Ergonomisch ontworpen schop, kruiwagen.

Collectieve maatregelen

- Taakroulatie.
- Zware taken met twee personen doen.
- Het opruimwerk regelmatig afwisselen met minder zwaar belastende activiteiten.
- Gewicht kruiwagen bij de handvatten maximaal 25 kg.

Individuele maatregelen

- Handschoenen.
- Kniebeschermers (bij knielend werken).

Meer informatie

- A-blad Steigerbouwen
- A-blad Tillen
- Meetmethode kruiwagens

Gevaarlijke stoffen

Bij het opruimen van puin en afval komt veel stof vrij dat vaak kwarts bevat. Bij binnenwerk en soms ook bij buitenwerk (droge materialen, weinig wind, besloten liggende werkplek), kunnen de actiewaarden voor hinderlijk stof (respirabel stof 5 mg/m³ en inhaleerbaar stof 10 mg/m³, gemiddeld over een werkdag) en respirabel kwartsstof (0,075 mg/m³, gemiddeld over een werkdag) worden overschreden. Bij het afvoeren van isolatiematerialen zoals glas- of steenwol komen minerale vezels vrij; blootstelling daaraan kan leiden tot irritatie van de huid, de ogen en de luchtwegen. De grenswaarde voor vezels van glas- en steenwol bedraagt 2 vezels/cm³. De grenswaarde wordt meestal niet overschreden.

Te nemen maatregelen:

Bronmaatregelen

- Het werk zoveel mogelijk machinaal uitvoeren, met materieel met een cabine voorzien van een overdruk filterinstallatie.

Collectieve maatregelen

- Industriestofzuiger voorzien van fijnstof filter (HEPA) voor opruimen van stof/gruis.
- Een goede organisatie van de werkzaamheden, zodat werknemers niet onnodig aan stof worden blootgesteld geproduceerd door andere werknemers.
- Stof veroorzakende bewerkingen, bijvoorbeeld verkleinen van materialen, zo veel mogelijk vermijden.
- Stofzuigen in plaats van vegen.
- Bevochtigen van materiaal om de blootstelling aan stof te beperken.
- Bij binnenwerk goede, zo nodig mechanische, ventilatie.

Individuele maatregelen

- Ademhalingsbescherming (tenminste P2-filter in combinatie met afzuiging); bij sterke stofvorming helm of masker met aangedreven gefilterde lucht.

Meer informatie

- Aandachtspunten bij de aanschaf van stofzuigers
- A-blad Houtstof op de bouwplaats
- Algemene informatie over het risico schadelijke producten
- Algemene informatie over kwartsstof
- Advies Ademhalingsbescherming
- Arbovriendelijke hulpmiddelen
- Gevaarlijke stoffen: weet waarmee je werkt (info voor werknemers)
- Gevaarlijke stoffen: weet waarmee je werkt (info voor bedrijven)
- Informatie over PBM
- Overzicht van alle H- en P-zinnen
- Factsheet Gevaarlijke chemische producten
- Productgroep Informatie Systeem Arbouw (PISA)
- Stofvrij werken

Lawaai

Blootstelling aan geluid door werk in de omgeving. Verder kunnen bij het slaan met gereedschap op harde materialen of door het gooien van materialen in de kruiwagen hoge geluidpieken optreden. De gemiddelde blootstelling ligt naar verwachting rond de bovenste actiewaarde (85 dB(A), gemiddeld over een werkdag).

Te nemen maatregelen:

Collectieve maatregelen

- Scheiden van rustige en lawaaiige werkzaamheden.

Individuele maatregelen

- Gehoorbescherming; houd er rekening mee dat de gehoorbescherming te combineren moet zijn met andere vormen van bescherming (hoofd- en gelaatsbescherming en ademhalingsbescherming).

Meer informatie

- Algemene informatie over gehoorbescherming
- Algemene informatie over het risico lawaai
- Informatie over PBM

Onveiligheid

Ongevallen zijn mogelijk doordat stof of gruis in de ogen terechtkomt, door stoten of bekneld raken, door verwonden aan scherpe delen zoals splinters, spijkers of glasscherven. Ook kunnen werknemers worden geraakt door vallende materialen. Door de vaak rommelige werkplek is er kans op struikelen, vallen en eventueel kantelen van de kruiwagen, onder andere bij lossen via een loopplank in een container. Bij het werken langs niet afgezette vloerranden en bij niet afgezette (of dichtgelegde) vloersparingen is er kans op vallen van hoogte.

Te nemen maatregelen:

Bronmaatregelen

- Het werk zoveel mogelijk machinaal uitvoeren.
- Gekeurd en veilig gereedschap/materieel.

Collectieve maatregelen

- Veilige werkplek (afzettingen, steigers, en dergelijke).
- Voorlichting over het op een veilige wijze uitvoeren van de werkzaamheden. Houd hierbij rekening met anderstaligen.

Individuele maatregelen

- Veiligheidsschoenen.
- Veiligheidsbril of gelaatsscherm aan de helm (tegen vallend / wegspringend gruis).
- Veiligheidshelm.
- Handschoenen.

Meer informatie

- A-blad Ladders en trappen
- A-blad Rolsteigers
- A-blad Steigerbouwen
- Algemene informatie over het risico elektriciteit
- Algemene informatie over het risico valgevaar
- De ladder als werkplek - eerder uitzondering dan regel (info voor bedrijven)
- De ladder als werkplek - wanneer wel, wanneer niet? (info voor werknemers)
- Handboek Arbeidsmiddelen
- Informatie over PBM